

วชิ ขวัญทองอินทร์ 2554: จุลกายวิภาคเปรียบเทียบระบบทางเดินอาหารของค้างคาวแม่ไก่
ภาคกลาง (*Pteropus lylei* Andersen, 1908) และค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่ (*Myotis hasseltii*
Temminck, 1840) ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สัตววิทยา) สาขาสัตววิทยา ภาควิชา
สัตววิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สมภพ นวีภาพ, วท.ม.
81 หน้า

จุลกายวิภาคของระบบทางเดินอาหารของค้างคาวแม่ไก่ภาคกลาง (*P. lylei*) และของ
ค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่ (*M. hasseltii*) นำมาศึกษา ค้างคาวทั้งสองชนิดๆ ละ 8 ตัว (เพศผู้ 4 ตัว, เพศ
เมีย 4 ตัว) คงสภาพด้วย neutral buffer formalin เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ก่อนจะนำน้ำออกจากตัวอย่าง
ด้วย ethanol (70 – 100%) และฝังตัวอย่างในพาราฟินตามลำดับ ตัวอย่าง (ความหนา 5 ไมโครเมตร)
ย้อมด้วยสี สีมาที่ออกซิเจนและอีโอซิน และตรวจดูภายใต้กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง พบว่า
keratinized stratified squamous epithelium ปกคลุมเฉพาะที่ผิวหนังบนของลิ้นค้างคาวแม่ไก่ภาค
กลาง พบ filiform papilla และ fungiform papilla แต่ไม่พบ serous gland ของลิ้นค้างคาวทั้งสอง
ชนิด หลอดอาหารของค้างคาวแม่ไก่มีชั้นกล้ามเนื้อบางกว่าค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่ แต่ไม่พบ
esophageal gland ในค้างคาวทั้งสองชนิด กระเพาะอาหารของค้างคาวแม่ไก่มีส่วนของ pylorus ที่
ยาว ในขณะที่ค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่กระเพาะอาหารมีขนาดเล็กมากและมีรูปร่างเหมือนสัตว์เลี้ยง
ลูกด้วยนมทั่วไป ถ้าใส่ทุกส่วนของค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่พบ intestinal gland ส่วนอวัยวะที่
เกี่ยวข้องในระบบทางเดินอาหารของค้างคาวทั้งสองชนิดมีโครงสร้างทางจุลกายวิภาคไม่แตกต่างกัน

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก